

Lapsitiedon hyödyntäminen ja tuottaminen

Terhi Tuukkanen

Erikoistutkija

Lapsiasiavaltuutetun toimisto

Mihin tarvitaan lapsia koskevaa tietoa?

Päätöksenteon pitää perustua tutkittuun tietoon

- Lapsitiedon merkitys on keskeinen lapsivaikutusten arvioinnissa
 - Lapsen edun arvioiminen ei ole mielipidekysymys
- Kenen tieto on arvokasta?
 - Tutkimus vs. mielipide
 - Kokemusasiantuntijuus ei yksinään riitä
- Lapsia koskevan tiedon valta on aikuisilla
 - Lapsikäsitys kaiken taustalla

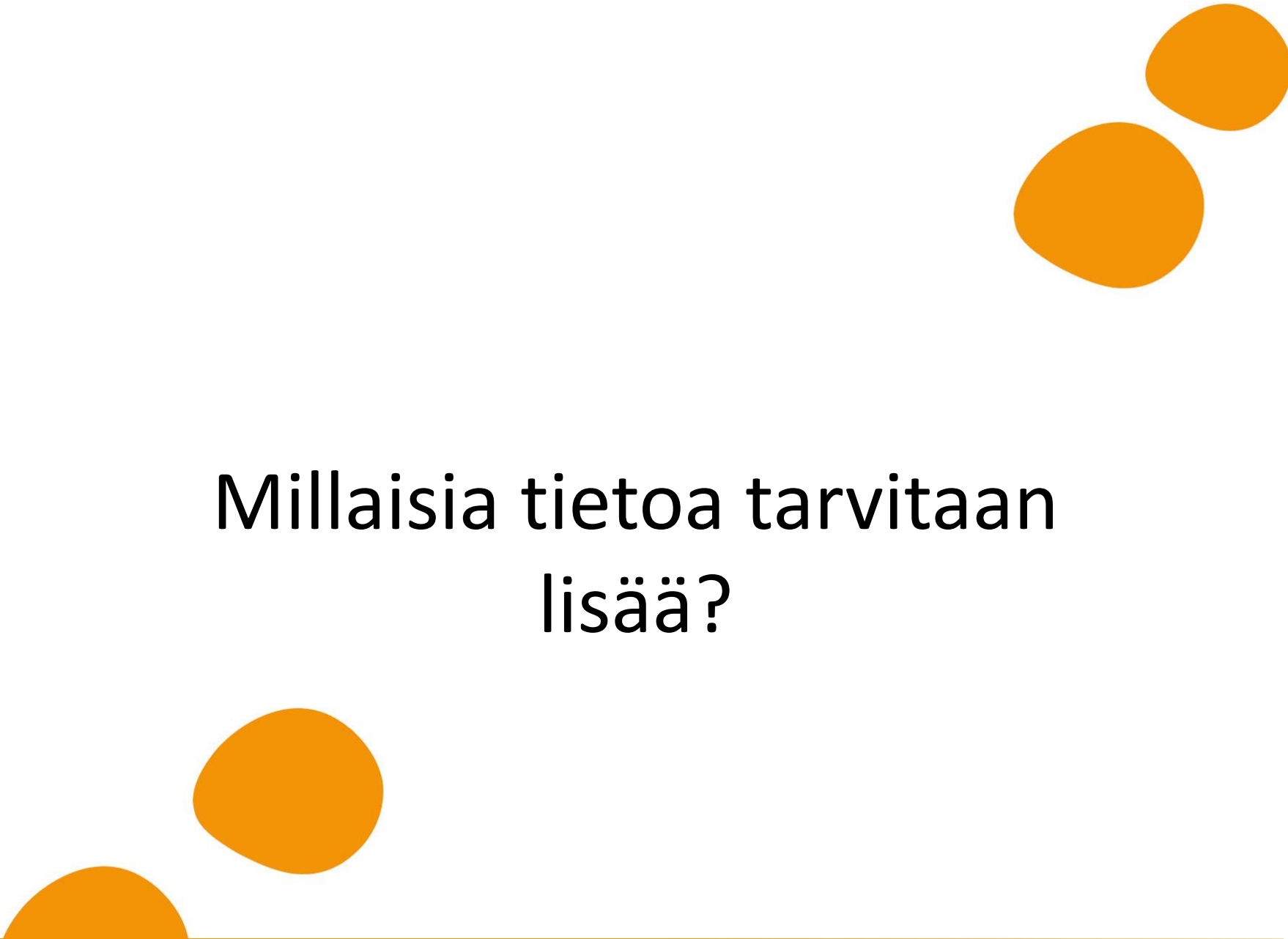
Mistä lapsia koskevaa tietoa saa?

Tutkimus/toteuttaja	Teemat
Tilastokeskus	Materiaalinen elintaso, ikäjakaumat
Kela	Materiaalinen elintaso
THL/Kouluterveyskysely	Hyvinvointi, osallisuus, vapaa-aika, terveys ja toimintakyky, elintavat, koulunkäynti ja opiskelu, perhe ja elinolot, kasvuympäristön turvallisuus, palvelut ja avunsaanti
KTL/PISA	Lukutaito, matematiikan ja luonnontieteen osaaminen, talousosaaminen
TAY/Nuorten terveystapatutkimus	Terveys ja terveystottumukset
HY/Nuorisoriikollisuuskysely	Rikoskäyttäytyminen ja rikosten uhriksi joutuminen
WHO-koululaistutkimus	Koettu terveys, hyvinvointi, terveystottumukset
Nuorisobarometri	Arvot ja asenteet
Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus	Vapaa-aika, harrastaminen, media, liikunta
JY/LIITU-tutkimus	Liikuntakäyttäytyminen
LAPS-toimisto/Lapsibarometri	Koettu hyvinvointi, arki
THL/LTH-tutkimus	Terveys, hyvinvointi, palvelukokemukset

Tietoa on saatavilla – sitä pitää hyödyntää

- Avoimet tietopankit

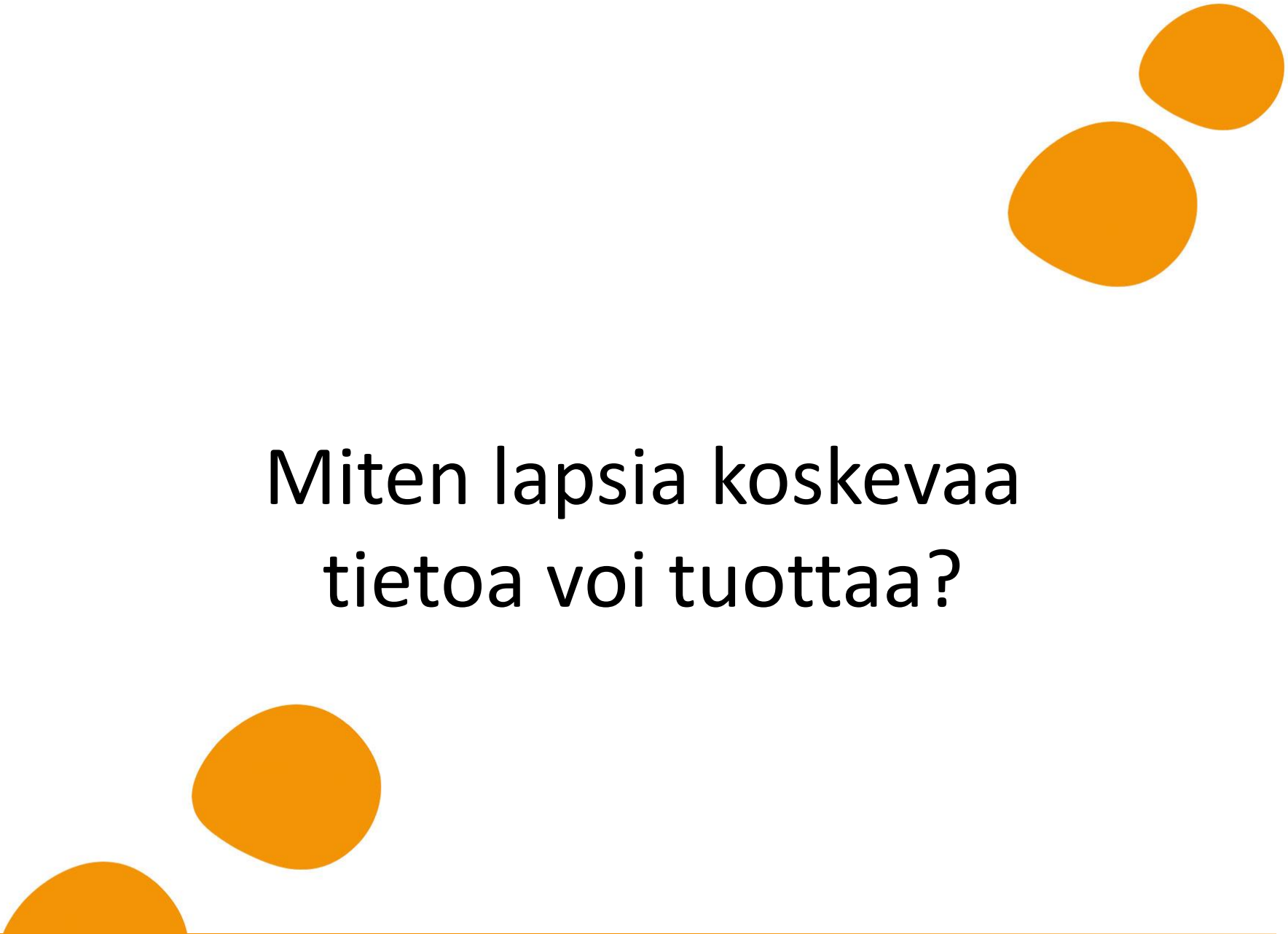
- THL:n Sotkanet: <https://www.sotkanet.fi/sotkanet/fi/index>
- Valtion nuorisoneuvoston julkaisut: <https://tietoanuorista.fi/julkaisut//>
- Opetushallinnon tietopalvelu: <https://www.oph.fi/tietopalvelut/tilastotiedot/vipunen>

Millaisia tietoa tarvitaan
lisää?

Tietoaukot pitää tunnistaa, tunnustaa ja täyttää

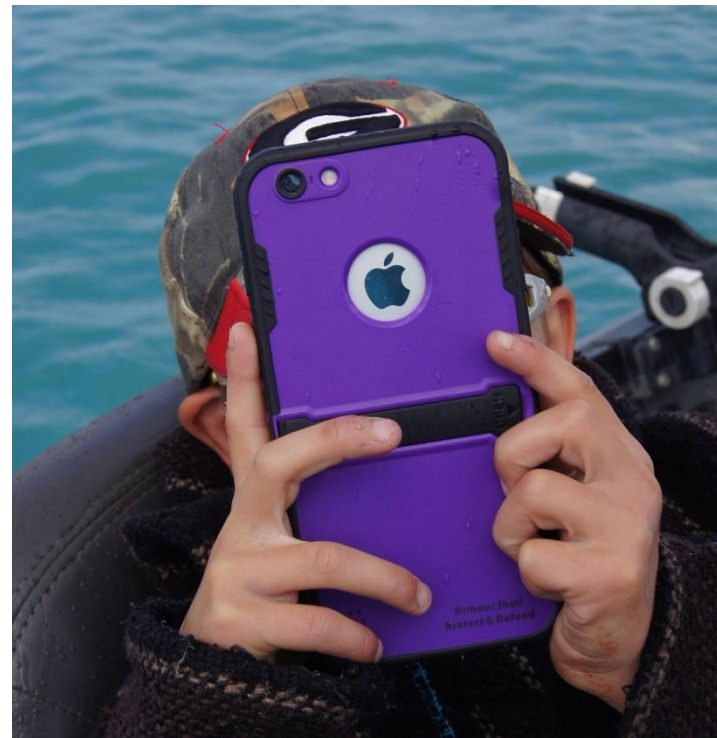
- Lasten oma kokemus hyvinvoinnistaan – usein aikuiset tiedon tuottajina. Tilastotieto ei riitä!
- Tietoaukot eri lapsiryhmien kohdalla:
 - Pienet, alle kouluikäiset lapset
 - Vähemmistöryhmät, kuten romanit, saamelaiset, vammaisryhmät
 - Lastensuojelun piirissä olevat lapset
- Erityiskysymykset

Miten lapsia koskevaa tietoa voi tuottaa?

Lapsia koskevan tiedon tuottamisen tapoja

- Osallistuminen lasten tapahtumiin
- Edustuksellinen kuuleminen, lasten ja nuorten vaikuttajaryhmät
- Netti ja SOME, esim. Nuorten ideat
- Vierailut kouluissa ja päiväkodeissa, lastensuojeluyksiköissä

Lapsia koskevan tiedon tuottamisen tapoja

- Kyselyt, paperiset ja sähköiset
- Haastattelut: kasvokkaiset ja sähköiset, yksilö-, pari- ja ryhmähaastattelut
- Toiminnalliset menetelmät:
 - Ryhmätyöt, pohdintarastit ja äänestykset
 - Mieli-pidejana tai liikennevalot (samaa mieltä vs. eri mieltä)
 - Näytelmät, musiikkiesitykset, valokuvat
 - Piirtäminen ja kirjoittaminen (sarjakuvat, tarinat)
- Luovat menetelmät, esim. valokuvaaminen, piirtäminen, tarinankerronta, unelmointi, sadutus, leikki

Kolme viestiä

- Lapsia koskevan päätöksenteon pitää perustua tutkittuun tietoon
- Tietoa on saatavilla – sitä pitää hyödyntää
- Tietoaukot pitää tunnistaa, tunnustaa ja täyttää

Lapsiasiavaltuutettu viestii

Tilaa uutiskirje
uutiskirje.lapsiasia@sstviestinta.fi

Lapsiasia
VALTUUTETTU

Lapsiasia.fi